

Silna Polska Cyfrowa

Manifest polskiej branży cyfrowej

CYFROWA
POLSKA

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
TECHNOLOGII CYFROWYCH

LEWIATAN

ST//RTUP
P//LAND

ZPP®

Jako przedstawiciele organizacji reprezentujących największe przedsiębiorstwa z branży cyfrowej i nowoczesnych technologii w Polsce prezentujemy założenia programowe „Silna Polska Cyfrowa” – manifestu będącego podstawą w dyskusji o rozwoju nowoczesnych technologii oraz cyfrowej gospodarki w naszym kraju.

Stoimy na stanowisku, że priorytetem i podstawą programową dla każdego polskiego ugrupowania politycznego powinien być rozwój innowacyjnej gospodarki tak, by stała się ona konkurencyjna względem europejskich i światowych rynków.

Deklarujemy, że będziemy wspierać wszelkie inicjatywy – zarówno polityczne, np. legislacyjne, jak i społeczne – zmierzające do postępu i rozwoju branży cyfrowej i nowoczesnych technologii w naszym kraju, a w tym:

- cyfryzacji gospodarki i rozwoju e-usług,
- wdrożenia sieci 5G,
- rozwoju przemysłu 4.0,
- rozwijania kompetencji cyfrowych, m.in. edukacji na poziomie szkolnym czy podnoszenia umiejętności pracowników,
- rozwoju sztucznej inteligencji (AI) oraz internetu rzeczy (IoT),
- ustanowienia zasad ochrony prywatności w sieci na miarę XXI wieku,
- budowania przyjaznego otoczenia prawnego dla polskich przedsiębiorców, inżynierów, naukowców, start upów,
- inwestowania w innowacje, np. poprzez centra badawczo-rozwojowe (R&D),
- zapewnienia cyberbezpieczeństwa.

1. Cyfryzacja gospodarki i rozwoju e-usług

Cyfryzacja, wykorzystywanie nowoczesnych technologii i narzędzi teleinformatycznych to fundament innowacyjnej, cyfrowej gospodarki. Cyfrowa transformacja, której jesteśmy świadkami wymaga podjęcia odważnych działań, zarówno przez administrację centralną, samorządową oraz przez biznes. Są to wyzwania legislacyjne, by dostosować prawo i procedury do nowych potrzeb i możliwości, ale też mentalne – by przełamać dotychczasowe myślenie o poszczególnych sektorach gospodarki, administracji i biznesie. Era cyfrowa prowadzi do rozbicia starych silosów sektorowych, a nowe schematy współpracy międzysektorowej napędzają rozwój i tworzenie kolejnych innowacji. Dziś silosowy porządek to już

przeżytek ograniczający spojrzenie na możliwości, które dopiero po odpowiednim połączeniu dają nam nową jakość i nowe możliwości kreacji.

W Polsce z rozwiązań cloudowych korzysta około 34 proc. dużych przedsiębiorstw. Prognozy mówią, że do 2020 roku wydatki firm na rozwiązania oparte na chmurze wyniosą w skali globalnej ponad 500 mld dol., czyli trzykrotnie więcej niż obecnie. Cyfrowe technologie i innowacje będą najbardziej potrzebne w organizacjach, które produkują i przetwarzają duże ilości danych. Tym, których działalność opiera się na handlu, stwarzają całkowicie nowe możliwości pozyskiwania wiedzy o klientach i budowania skutecznych strategii marketingowych czy e-usług.

Co ważne, powszechna cyfryzacja nie może sprowadzać się jedynie do ułatwienia życia – urzędnikom, obywatelom, przedsiębiorcom. Wraz z nią musi iść nowa jakość w relacjach państwa z obywatelem czy przedsiębiorcą. Nowoczesne technologie, które pozwalają tworzyć innowacyjne usługi cyfrowe wyznaczają dziś nowy standard możliwości, za którymi idą też nowe, coraz większe oczekiwania. Dają one szansę na spore oszczędności przy jednoczesnym upowszechnieniu dostępności usług oraz szybkości ich działania. Jeśli chcemy, by Polska była państwem nowoczesnym i przyjaznym dla wszystkich, nie ma innej drogi: nowoczesne, sprawnie funkcjonujące państwo, dla którego celem jest zrównoważony rozwój musi stawiać na upowszechnianie e-administracji, e-usług.

Dziś możemy mówić o sukcesie w związku z wdrożeniem i upowszechnieniem wśród obywateli usług takich jak: e-PIT, e-Recepta, e-Dowód, CEPIK czy wciąż rozszerzająca się funkcjonalność CEIDG – z których chętnie korzystają Polacy. Profile zaufane, dzięki którym możemy korzystać z e-usług posiada już ponad milion osób. Ta liczba będzie rosła. W najbliższym czasie istotnym wyzwaniem jest, np. służba zdrowia i cyfryzacja usług tak, by skrócić kolejki do lekarzy, funkcja uwierzytelniania biometrycznego tożsamości czy przez podpis elektroniczny. To ambitny, ale wart swojej ceny kierunek cyfryzacji polskiej gospodarki i rozwoju e-państwa.

2. Sieć piątej generacji

Podstawą cyfrowej gospodarki jest łączność: stała i bezprzewodowa. Europa, w tym Polska stoi dziś przed wyzwaniem implementacji technologii 5G. Jest to kluczowy warunek dla rozwoju gospodarczego państwa, w tym prywatnych biznesów, od których rozwoju i potencjału zależy nasze PKB. Dlatego kapitału, jaki za sobą niesie sieć 5G nie należy sprowadzać jedynie do technologii, która zapewni nam większą przepływowość, mniejsze opóźnienia czy możliwość obsługi gigantycznej liczby urządzeń jednocześnie. 5G to przede wszystkim możliwość dla wielomiliardowych wpływów do budżetu, nowe miejsca pracy oraz rozwój całych gałęzi gospodarki oraz rynku usług cyfrowych.

Jednak zanim technologia ta się u nas zdomowí, trzeba zrobić wszystko, by była ona bezpieczna. Polska musi stworzyć wyraźne ramy prawne oraz wymagania dla dostawców infrastruktury dla 5G, które będą gwarantowały bezpieczeństwo i stworzą warunki do efektywnej budowy sieci nowej generacji. W związku z tym, że sieć 5G będzie oddziaływać na wszystkie sektory gospodarki – także na infrastrukturę krytyczną – bezpieczeństwo dostawców oraz cyberbezpieczeństwo muszą mieć priorytetowe znaczenie dla organów państwa w kształtowaniu regulacji prawnych, w których sieć 5G będzie funkcjonować.

3. Przemysł 4.0

Integracja ludzkiej myśli technologicznej, innowacyjne podejście do produkcji, ale też całkiem nowe podejście do ludzkiej pracy w przemyśle – w skrócie tym charakteryzuje się popularne dziś hasło Przemysłu 4.0. Ale Przemysł 4.0 to także oszczędność czasu, pieniędzy, zwiększona produktywność. Polska jest dopiero na początku tej drogi. A ta zaczyna się od zmiany organizacyjnej firmy, m.in. poprzez budowanie świadomości przemysłu w obszarze danych, na analizie i gotowości do

ciągłego doskonalenia kończąc. Główną przeszkodą jest brak wiedzy, świadomości i niekiedy strach przed zmianami. Pomóc mogą zachęty do automatyzacji produkcji i inwestycje w nowoczesne technologie. Tylko poprzez znaczący wzrost środków potrzebnych na rozwój innowacji – w tym szeroko ujętego Przemysłu 4.0 – będzie możliwe podjęcie konkurencji z rynkami europejskimi, a w jeszcze bardziej optymistycznej wersji – rynkami światowymi.

4. Edukacja i rozwój kompetencji cyfrowych

Rozwój cyfrowej gospodarki bez ciągłej edukacji pracowników i podnoszenia ich kompetencji cyfrowych jest niemożliwy. Rozwój sztucznej inteligencji, robotyki, za którymi nie idzie podnoszenie kompetencji cyfrowych pracowników spowoduje lukę pokoleniową na rynku pracy. Ale nie jest prawdą, że ludzie zastąpią automaty. Innowacyjny, nowoczesny przemysł nie ma na celu zastąpienia ludzi robotami. Ludzie zawsze będą najważniejszym ogniwem w cyklu produkcji. A dzięki nowoczesnym technologiom dostaną dużo większe wsparcie. Zwiększenie automatyzacji przemysłu nie likwiduje miejsc pracy, ale stwarza nowe. Dlatego tak ważna jest ciągła edukacja, by pracownicy w przyszłości mogli się dalej realizować na innych stanowiskach. Duża odpowiedzialność spoczywa na rządzących:

by stworzyć odpowiednie programy edukacyjne dla rodzimych pracowników, by nie trzema było ich szukać w przyszłości za granicą. Warto, by kompetencje cyfrowe wpisały się na stałe w elementarz nauczania – i to poczynając od szkoły podstawowej. Edukacja taka powinna zawierać nauczanie z korzystania z cyfrowego sprzętu, jak również wykorzystywanie nowoczesnych technologii, w tym informatyki do bycia świadomym konsumentem oraz twórcą w cyfrowym świecie. W opracowywaniu specjalnych programów edukacyjnych należy zaangażować Ministerstwo Edukacji, Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz prywatny biznes, który poprzez specjalne staże, stypendia czy współtworzenie kierunków studiów może ten proces edukacyjny znacząco wesprzeć.

5. Rozwój sztucznej inteligencji (AI), internetu rzeczy (IoT) poprzez inwestycje w centra badawczo-rozwojowe (R&D) oraz przyjazne otoczenie prawne

Rozwój sztucznej inteligencji, internetu rzeczy, inteligentnych miast ma szansę stać się największym rynkiem technologicznym w historii. Wszelkie innowacyjne rozwiązania tworzone są w centrach R&D. Co ważne, producenci nowoczesnych technologii, z sektora cyfrowego doceniają polskie zaplecze techniczne i naukowe, dlatego chętnie lokują w naszym kraju swoje ośrodki R&D. To ogromna wartość dodana z punktu widzenia polskiej gospodarki – bo to w Polsce, rękoma polskich inżynierów wytwarzane są innowacyjne rozwiązania, które idą w świat. To świetna wizytówka, którą należy szeroko wykorzystywać i przyciągać kolejnych światowych inwestorów.

Z pewnością pomogą tu wszelkie prawne, w tym podatkowe zachęty. Korzyść będzie obopólna. A z punktu widzenia Polski tym większa, że budująca wizerunek nowoczesnej, cyfrowej gospodarki.

Nie można przy tym zapominać o pojawiających się coraz powszechniej start-upach. Tu oprócz państwowych zachęt niezwykle ważna jest rola biznesu, od którego w dużej mierze zależy przyszłość innowacyjnych pomysłów. Jednak by polscy przedsiębiorcy zaryzykowali i zainwestowali dając tym samym szansę start-upom, musi im się to opłacać. Tu rola dla legislatorów, by zapewnić przedsiębiorcom odpowiedni impuls.

6. Cyberbezpieczeństwo

Jak pokazują statystyki, przeciętny użytkownik internetu nie nadąża za rozwojem technologii. Na tym rozdźwięku pomiędzy stosowaną technologią a wiedzą o niej i o bezpiecznym jej użytkowaniu korzysta specyficzna grupa przestępców – hakerzy i oszuści działający w sieci. Jeśli chcemy korzystać z zawrotnego tempa rozwoju technologii, musimy równie szybko ada-

ptować się i edukować w zakresie cyberbezpieczeństwa. W Polsce zaledwie 8 na 100 firm jest dostatecznie zabezpieczona przez cyberatakami – posiada odpowiednie narzędzia, sprzęt i zespół czuwający nad cyberbezpieczeństwem oraz przeznaczająca odpowiednią część budżetu na inwestycje w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Niewątpliwie wyraźna jest potrzeba edukacji w zakresie cyberbezpieczeństwa. Ważne jest, by o nasze dane administracja publiczna dbała tak, jak my sami chcemy się o nie troszczyć, pamiętając, że dostęp do wymienionych urzędów, które mogą łączyć się z wewnętrzną siecią instytucji lub zawierać wrażliwe dane, oznaczać może ogromne zagrożenie. Musimy zadbać o wyszkolenie pracowników i urzędników administracji publicznej i ich nienaganne przygotowanie merytoryczne. Istotnym krokiem w tym kierunku byłoby ustalenie zestawu wytycznych dla administracji publicznej dotyczących ochrony przed cyberzagrożeniami w zamówieniach publicznych na urządzenia elektroniczne. Certyfikowany sprzęt i oprogramo-

wanie stanowią podstawę dla bezpieczeństwa cyfrowego. Dlatego warto byłoby, aby na bazie przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa w przetargach premiowano urządzenia, które posiadają odpowiedni certyfikat bezpieczeństwa. Tarcza w postaci certyfikowanego sprzętu w połączeniu ze świadomymi użytkownikami znacząco poprawiłaby bezpieczeństwo naszych danych. Jasne wytyczne dla pracowników, sprzęt o niższej podatności na penetrację przez cyberataki oraz gruntowna edukacja w zakresie dobrej praktyki korzystania z sieci i pracy na urządzeniach do niej podłączonych dla biznesu, administracji i konsumentów pozwoliłyby Polsce jeszcze szybciej i bezpieczniej czerpać z dóbr cyfrowej rewolucji.

7. Ustanowienie zasad ochrony prywatności w sieci na miarę XXI wieku

Zapewnienie odpowiedniego poziomu poufności i bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej jest koniecznym elementem i naturalną konsekwencją reformy ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej. Jednak praktyczne rozwiązania muszą być przyjazne dla użytkownika, czyli elastyczne i dopasowane do sposobu w jakim poruszają się w sieci, a przedsiębiorcom gwarantować możliwość rozwoju usług. Negocjowany obecnie na poziomie UE projekt rozporządzenia ePrivacy nie gwarantuje ww. równowagi. Projektowane przepisy są szkodliwe dla innowacyjności gospodarki europejskiej, przyczynią się do obniżenia poziomu konkurencyjności firm w Polsce i Europie oraz mogą prowadzić do ograniczenia dostępu do wielu usług

i treści. Wpłyne ono niekorzystnie na większość firm sektora cyfrowego: operatorów telekomunikacyjnych, dostawców usług internetowych i treści w Internecie. Uderzy ponadto w branżę reklamy internetowej oraz przedsiębiorców, którzy dzięki niej skutecznie docierają do potencjalnych klientów (zwłaszcza firmy lokalne i MŚP). Wdrożenie tego rozporządzenia będzie miało znaczący wpływ na usługi cyfrowe, dostęp do informacji, i rozrywki przez użytkowników. Naszym zdaniem regulacje dot. e-privacy powinny zapewniać podobną elastyczność w zakresie przetwarzania metadanych jak ma to miejsce w RODO, oczywiście przy zachowaniu odpowiednich zabezpieczeń. Apelujemy, aby skierować wysiłki legislacyjne na zapew-

nienie, aby przepisy dot. prywatności dostatecznie silnie chroniły poufność i bezpieczeństwo komunikacji elektronicznej. Jednocześnie wzywamy, aby uniknąć nadmiernej regulacji, która mogłaby niepotrzebnie osłabić konkurencyjność gospodar-

czą Europy lub nałożyć nieproporcjonalne obciążenia na europejskich innowatorów cyfrowych, szczególnie w powstających dziedzinach uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji.

8. Idea Jednolitego Rynku Cyfrowego a prawo autorskie

W związku z ostatecznym przyjęciem na forum unijnym Dyrektywy o prawie autorskim na Jednolitym Rynku Cyfrowym kraje członkowskie mają dwa lata na wprowadzenie do krajowego prawodawstwa regulacji implementujących unijne prawo autorskie. Niestety, w naszym przekonaniu uchwalona dyrektywa reformująca prawo autorskie kłóci się z unijną ideą Jednolitego Rynku Cyfrowego, który ma na celu zniesienie wszelkich barier regulacyjnych w procesie cyfryzacji. Istnieje uzasadniona obawa, że nowe regulacje uderzą w kraje rozwijające się, w tym Polskę. Parlament Europejski wprowadził bowiem takie

rozwiązania i obowiązki, które będą hamowały rozwój innowacyjnych internetowych projektów i utrudniały funkcjonowanie już istniejących. Biorąc pod uwagę, że przepisy te będą wpływać zarówno na twórców, wydawców, naukowców, przedsiębiorców oraz samych internautów, w naszym wspólnym interesie jest, by były one jak najmniej dotkliwe i w jak najmniejszym stopniu wpływały na zahamowanie rozwoju cyfrowych przedsięwzięć. Przyszłe przepisy muszą gwarantować – w odróżnieniu od treści przyjętej Dyrektywy – wolność słowa i poszanowanie demokracji.

Budowa cyfrowej Polski wyzwaniem dla polityków

W związku ze zbliżającymi się wyborami do Sejmu i Senatu apelujemy do kandydatów wszystkich opcji politycznych, by postulaty zawarte w naszym manifeście zostały włączone do debaty publicznej prowadzonej w ramach kampanii wyborczej.

Liczymy również, że kwestie te będą ważne dla wszystkich przyszłych posłów, senatorów oraz polskiego rządu i że znajdą swoje odzwierciedlenie w regulacjach prawnych.

